

OBSAH

Poděkování 9

Úvod 11

I. ZDROJE POTRAVIN V LETECH 1945–1970 21

Samozásobitelství 34

Dovoz ze zahraničí 37

Potravinářský průmysl v českých zemích 1945–1970
a jeho vliv na stravování 61

Znárodnění ve znamení exportu 62

Sovětské zkušenosti a nezájem 66

Konzervovaná hotová jídla a průmyslově vyráběné polotovary
aneb Svoboda skrze konzervy 79

Mlékárenství aneb Jak do lidí vpravit mléko 94

Distribuce potravin v českých zemích 1945–1970 111

Institucionální rámec – maloobchodní síť a její řízení 111

Přídělový systém a distribuce potravin 129

Cenová politika v maloobchodu 136

Problémy v zásobování potravinami jako formující rys stravování 140

EXKURZ: Polotovary REMA 149

II. INFORMACE A TECHNIKA JAKO ZDROJE PROMĚN STRAVOVACÍCH ZVYKLOSTÍ 1945–1970 157

Informace 163

Zdravě, chutně, hospodárně a také snadno a rychle
aneb Českojazyčné kuchařky 163

Koláč podle tety Mařky aneb Rukopisné kuchařky 190

Když se šedivá teorie doplňuje prakticky aneb Kurzy vaření
propagované i zavrhované 194

Zvukové předpisy aneb Rozhlas jako hlásná trouba 204

Strava a výživa na obrazovce i na plátně 208

Haló, tady *Co dnes vařit?* 212

Technika 214

SONDA: Televizní pořad *Vaří šéfkuchař* v Československé
televizi v letech 1963–1970 aneb Výživa a stravování
v televizním vysílání 247

Vaří šéfkuchař v kontextu reklamy 253

Vaří šéfkuchař v kontextu televizního vysílání 256

Skladba pokrmů v pořadu <i>Vaří šéfkuchař</i> v letech 1963–1964	260
Skladba pokrmů v pořadu <i>Vaří šéfkuchař</i> koncem 60. let	267
Pokrmů z pořadu <i>Vaří šéfkuchař</i> v kontextu dobové gastronomie	271

III. VEŘEJNÉ STRAVOVÁNÍ 277

Závodní stravování	284
Školní stravování	330
Otevřené veřejné stravování	344
Jídelny, bufety a automaty aneb Párky, pivo a mléčný koktejl vestoje	356
Socialisticky pracovat, socialisticky jíst	359
Socialistický luxus v kuchyni	372

IV. STRAVOVÁNÍ A VÝŽIVA V ČESKÝCH DOMÁCNOSTECH 407

Ekonomický a společenský kontext stravování v domácnostech	412
Válka jako škola kreativity a brána pro inovace	419
UNRRA, citrony a slanečky	429
Co si tento týden uvaříme z přidělu? Aneb Jídelníčky ve <i>Vlastě</i> 1947–1950	437
Na cestě k blahobytu na nižší úrovni	451
Nedělní kuře na různé způsoby aneb Týdenní jídelníčky ve <i>Vlastě</i> 1969–1970	466
Svátky hojnosti aneb Jídlo a pití při oslavách Velikonoc, Vánoc, Silvestra a Nového roku	482
Mazanec, beránek a kraslice	483
Kapr, cukroví a krůta	488
U televize s obloženými chlebičky a alkoholem	518
EXKURZ: Copak jedí Češi? Pohled na českou stravu 60. let od Jacquese Meyera Maye	526

V. VÝŽIVA A STRAVOVÁNÍ MEZI POLITIKOU, VĚDOU, IDEOLOGIÍ A KONZUMNÍ KULTUROU 533

Výživová politika státu a její koncepce	536
Kdo je tady odborník?	558
Co s vegetariány?	568
Země přátel	578
Když nám národ tloustne	602
Strava jako statusový symbol	616
Strava budoucího kosmického věku	634

ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ ANEB PRŮLET DĚJINAMI VÝŽIVY A STRAVOVÁNÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH 1945–1970 641

HISTORY OF NUTRITION AND FOOD IN THE CZECH LANDS IN 1945–1970 657

Seznam pramenů a literatury 664

Seznam zkratek 715

Seznam vyobrazení 717

Jmenný rejstřík 729